

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.338/16
van 19 november 2025

over

een amendement op het voorstel van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens, de aanvraag van een persoonsvolgend budget, de samenloop van procedures en de verplichting om een uittreksel uit het strafregister voor te leggen’ (*Parl.St.* Vl.Parl. 2024-25, nr. 167/11)

Op 17 oktober 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een amendement op het voorstel van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens, de aanvraag van een persoonsvolgend budget, de samenloop van procedures en de verplichting om een uittreksel uit het strafregister voor te leggen’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 167/11).

Het amendement is door de zestiende kamer onderzocht op 13 november 2025. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Benjamin MEEUSEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 november 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET AMENDEMENT

2. Het voor advies voorgelegde amendement strekt ertoe om de Vlaamse Regering op te dragen om voor de inwerkingtreding van de artikelen 6 tot 8, 11, 12, 14 en 15 van het aan te nemen decreet² een onderzoek uit te voeren naar de mogelijke impact ervan op het beschermingsniveau van personen met een handicap. Als uit het onderzoek blijkt dat het beschermingsniveau aanzienlijk wordt verminderd, moeten corrigerende maatregelen worden getroffen voorafgaand aan de inwerkingtreding van die bepalingen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

3. Artikel 16, eerste lid, van het aan te nemen decreet bepaalt dat de artikelen 6 tot 8, 11, 12, 14 en 15 in werking treden op 1 januari 2028. Luidens het tweede lid kan de Vlaamse Regering voor elk van die bepalingen een datum van inwerkingtreding bepalen die daaraan voorafgaat. Het bij amendement voorgestelde derde lid machtigt de Vlaamse Regering daarenboven om een onderzoek uit te voeren en om, in voorkomend geval, “corrigerende maatregelen” te nemen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de voormelde artikelen.³⁻⁴

Uit de tekst van artikel 16 van het aan te nemen decreet, aldus geamendeerd, volgt niet dat de Vlaamse Regering van de inwerkingtreding van de voormelde bepalingen zou kunnen afzien, zelfs niet indien zij meent dat het beschermingsniveau van personen met een handicap erdoor in aanzienlijke mate wordt verminderd. Zij zou wel, voorafgaand aan de inwerkingtreding ervan, “corrigerende maatregelen” moeten nemen.

¹ Aangezien het om een amendement op een voorstel van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Over het voorstel aan de basis van het amendement heeft de afdeling Wetgeving advies 77.356/16 van 6 februari 2025 uitgebracht (*Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 167/4).

³ Onverminderd wat hierna nog wordt opgemerkt, zou in het voorgestelde derde lid moeten worden verwezen naar “de voormelde artikelen” in plaats van “de voorgestelde wijzigingen”.

⁴ Gevraagd of het effectief de bedoeling is dat de Vlaamse Regering wijzigingen kan aanbrengen aan een door de decreetgever goedgekeurd decreet, antwoordde de gemachtigde: “Als blijkt uit het onderzoek dat de rechten van personen met een handicap met dit decreet in belangrijke mate achteruitgaat lijkt het ons noodzakelijk dat er wijzigingen worden aangebracht aan het decreet om deze achteruitgang van bescherming te voorkomen, de Vlaamse regering mag dan wijzigingen aanbrengen.”

4.1. De machtiging om in voorkomend geval “corrigerende maatregelen” te treffen, heeft betrekking op de uitoefening van het recht op sociale bijstand.⁵ Op grond van artikel 23, tweede lid, van de Grondwet komt het aan “de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel” toe om de economische, sociale en culturele rechten te waarborgen en de voorwaarden voor de uitoefening ervan te bepalen. Een van die rechten is het recht op sociale bijstand.

Zowel uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof als uit de adviespraktijk van de afdeling Wetgeving van de Raad van State blijkt dat artikel 23 van de Grondwet moet worden beschouwd als één van de bepalingen van de Grondwet die sommige aangelegenheden voorbehouden aan een wetgever. Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat artikel 23 van de Grondwet machtigingen niet verbiedt voor zover de machtigingen betrekking hebben op “maatregelen”,⁶ op “de tenuitvoerlegging van maatregelen”,⁷ op “het aannemen van maatregelen”⁸ of op “bevoegdheden”⁹ waarvan het onderwerp door de bevoegde wetgever is aangegeven en dat artikel 23 van de Grondwet zich “geenszins ertegen verzet dat de wetgever aan de Koning de bevoegdheid opdraagt een bepaalde aangelegenheid, waarvan hij het onderwerp aanduidt, nader te regelen”.¹⁰

Hoewel uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat artikel 23 van de Grondwet de bevoegde “wetgever niet [verplicht] om alle essentiële elementen van het recht” te regelen,¹¹ blijkt uit de adviespraktijk van de Raad van State dat hij van oordeel is dat de verplichting om het onderwerp te bepalen van de maatregelen waarop de delegatie betrekking heeft in een aangelegenheid die bij artikel 23 van de Grondwet aan de wetgever is voorbehouden, impliceert dat de wetgever de delegaties die hij aan de uitvoerende macht verleent, hoort af te bakenen door zelf de volgende elementen in voldoende mate te regelen: de reikwijdte, de toekenningsvoorwaarden en de werkingssfeer *ratione personae* van de rechten bedoeld in artikel 23 van de Grondwet.¹²

⁵ Adv.RvS 54.820/1 van 24 januari 2014 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 25 april 2014 ‘houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap’, opmerkingen 6-7 (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2429/1).

⁶ GwH 5 maart 2015, nr. 24/2015, B.39 en GwH 30 april 2015, nr. 47/2015, B.7.

⁷ GwH 10 juli 2008, nr. 101/2008, B.39; GwH 18 december 2008, nr. 182/2008, B.6.3; GwH 31 juli 2013, nr. 110/2013, B.4; GwH 3 april 2014, nr. 62/2014, B.3.2. Zie ook GwH 5 mei 2009, nr. 73/2009, B.6.4.

⁸ GwH 28 juni 2012, nr. 84/2012, B.5.2; GwH 17 maart 2016, nr. 42/2016, B.8.1.

⁹ GwH 6 oktober 2016, nr. 125/2016, B.16.1.

¹⁰ GwH 12 juli 2012, nr. 88/2012, B.13.3.

¹¹ GwH 15 juni 2017, nr. 71/2017, B.9; GwH 21 juni 2018, nr. 77/2018, B.5.4; GwH 27 juni 2019, nr. 105/2019, B.6; GwH 24 oktober 2019, nr. 148/2019, B.31; GwH 14 mei 2020, nr. 67/2020, B.9.1.

¹² Zie bv. adv.RvS 63.964/4/VR van 16 oktober 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 25 april 2019 ‘betreffende het roerend en immaterieel cultureel erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’ (*Parl.St.* Br.Parl. 2018-19, nr. A-813/1).

4.2. Aangezien de machtiging aan de Vlaamse Regering op geen enkele wijze wordt begrensd, is zij niet bestaanbaar zijn met het aldus omschreven uitgangspunt. Het amendement kan in die vorm geen doorgang vinden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS